CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG DU LỊCH HUẾ: THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

CN. Trần Quang Minh
ThS. Nguyễn Hoàng Nga My

1. MỞ ĐẦU

Trong nhiều năm qua, trường Cao đẳng Du lịch Huế rất chú trọng công tác nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, đặc biệt là đội ngũ giáo viên giảng dạy nghiệp vụ chuyên môn nghề. Chất lượng đội ngũ giảng viên chủ yếu được thể hiện qua chất lượng giảng dạy. Chất lượng giảng dạy có vai trò rất quan trọng trong hoạt động đào tạo của nhà trường, đặc biệt là giảng dạy tích hợp các môn học kỹ năng nghề. Chất lượng giảng dạy hiện nay vẫn có những hạn chế và cần phải được đánh giá đúng để có những điều chỉnh phù hợp.

Để công tác giảng dạy của các giảng viên của Trường càng ngày càng cao, phù hợp với những phát triển đột phá của công nghệ cũng như có thể thay đổi linh hoạt theo bối cảnh thực tế, trong những năm học vừa qua, nhà trường đã có những thay đổi vượt bậc về công tác tổ chức bộ máy, cơ sở vật chất, xây dựng và vận hành hệ thống quản lý chất lượng, đổi mới trong công tác tổ chức thi, đổi mới công tác tuyển sinh. Trong phạm vi bài viết này chỉ nêu lên một số điểm cơ bản, góp phần nâng cao hiệu quả chất lượng giảng dạy trong nhà trường.

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng kết hợp giữa phương pháp nghiên cứu định lượng và phương pháp nghiên cứu định tính. Các số liệu được phân tích là do phòng Khảo thí và đảm bảo chất lượng Giáo dục thống kê vào năm học 2017-2018, 2018-2019, 2019 – 2020 và số liệu thông qua phiếu khảo sát lần lượt là 514,568, 524 học sinh, sinh viên tại trường Cao đẳng Du lịch Huế.

2.2. Thực trạng công tác giảng dạy

2.2.1. Đánh giá từ góc độ quản lý

Để đảm bảo công tác giảng dạy có chất lượng tốt, người giảng viên trước hết phải có ý thức, trách nhiệm, nhiệt tình trong dạy học, cụ thể hơn là việc chấp hành giờ giấc lên lớp, sinh hoạt chuyên môn. Thực trạng trong các đợt kiểm tra định kỳ còn xảy ra một số vấn đề như: một số giảng viên còn đi dạy muộn, về sớm; một số giảng viên tổ chức giờ học một cách cứng nhắc, lạm dụng phương tiện dạy học, thiếu bao quát lớp học nên giờ học nhàm chán, gây mệt mỏi cho sinh viên. Giờ lên lớp, diễn ra tình trạng sinh viên cầm điện thoại, ngủ trong giờ học... Những điều đó đã và đang diễn ra trong công tác giảng dạy của nhà trường. Bên cạnh việc quá lạm dụng phương tiện dạy học của một số giảng viên, vẫn còn giảng viên dạy theo lối đọc - chép hoặc dạy "chay", không có tài liệu minh họa. Có một số trường hợp giảng viên chỉ dạy những nội dung để đối phó với các kỳ thi.

Soạn giáo án là một bước quan trọng khi thực hiện kế hoạch dạy học. Tuy nhiên, hiện nay nhiều giáo viên chưa đầu tư cho việc soạn giáo án. Giáo án chỉ được đầu tư công phu và trau chuốt trong các buổi dự giờ, hội giảng, … Bên cạnh đó, việc thẩm định chất lượng giáo án chưa được nghiên cứu để có sự hướng dẫn thực hiện đồng bộ.

Một trong những công cụ để đánh giá chất lượng giảng dạy từ góc độ người quản lý đó là công tác kiểm tra, thi hết môn. Hiện nay, công tác tổ chức thi của nhà trường có rất nhiều bước đột phá, bắt kịp thời đại công nghệ 4.0, nhiều môn học đã có ngân hàng đề thi và được tổ chức thi trắc nghiệm trên máy

tính. Tuy nhiên, vẫn còn nhiều vấn đề cần xem xét như:

Đối với đề thi: chất lượng các bộ đề thi

Đối với công tác tổ chức thi: thái độ, ý thức của giảng viên và cán bộ coi thi.

Một số các hình ảnh về công tác thi tại trường:

Hình 1. Giờ thi thực hành nghề Quản trị Khách sạn

2.2.2. Đánh giá từ góc độ của người học

Để hình thành được kỹ năng nghề nghiệp và thực hiện thành thành thạo các kỹ năng nghề, học sinh, sinh viên phải trải qua nhiều giai đoạn học tập và phụ thuộc vào một số yếu tố như: thời gian thực hành, thực tập. Chất lượng công tác giảng dạy được đánh giá thông qua góc độ phản ánh khách quan người học được chúng tôi tiến hành khảo sát thông qua các nội dung như: sự tự tin của người học khi thực hành nghề sau khi được đào tạo; đánh giá về chất lượng dạy của giảng viên

Hình 2. Sản phẩm buổi thi thực hành Kỹ thuật Chế biến món ăn

Kết quả khảo sát thông qua lấy ý kiến học sinh, sinh viên về việc người học tự tin thực hành nghề sau khi được đào tạo của năm học 2019-2020 thể hiện ở Hình 3. Từ kết quả Hình 3 chúng tôi nhận thấy có 60% người học đồng ý là họ tự tin thực hành kỹ năng nghề sau khi được đào tạo; 11,5% nhận xét là Rất đồng ý; 18,7% là Hoàn toàn đồng ý. Tỉ lệ người học nhận xét Không đồng ý và Đồng ý nhưng cần cải thiện là rất ít với các tỉ lệ tương ứng lần lượt là 2,3% và 7,1%

Hình 3. Biểu đồ khảo sát mức độ tự tin thực hành kỹ năng nghề sau khi được đào tạo của học sinh, sinh viên năm học 2019-2020

Để khảo sát chất lượng giảng dạy và học tập tại trường, chúng tôi tiến hành khảo sát thông qua các yếu tố có vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ quá trình học tập của người học bao gồm: giáo viên, chất lượng chương trình đào tạo, cơ sở vật chất: phòng học lý thuyết, thực hành, căn tin, thư viện, các chính sách đối với HSSV, hoạt động đoàn thể, văn nghệ, thể thao.

Qua quá trình khảo sát, học sinh, sinh viên có ý kiến một số giảng viên giảng dạy quá nhàm chán, một số môn học học sinh, sinh viên đã có tài liệu bài giảng, khi lên lớp thầy cô chiếu lại những nội dung đó trên máy chiếu mà thiếu mở rộng kiến thức thông qua diễn giải, thuyết trình. Kết quả khảo sát thông qua lấy ý kiến học sinh, sinh viên về hoạt động dạy học của năm học 2019-2020: Mức chưa đạt yêu cầu đạt 9,5% về chất lượng giảng dạy của giảng viên toàn trường. Như vậy, ta thấy mức chưa đạt yêu cầu vẫn gần 10% (Hình 4).

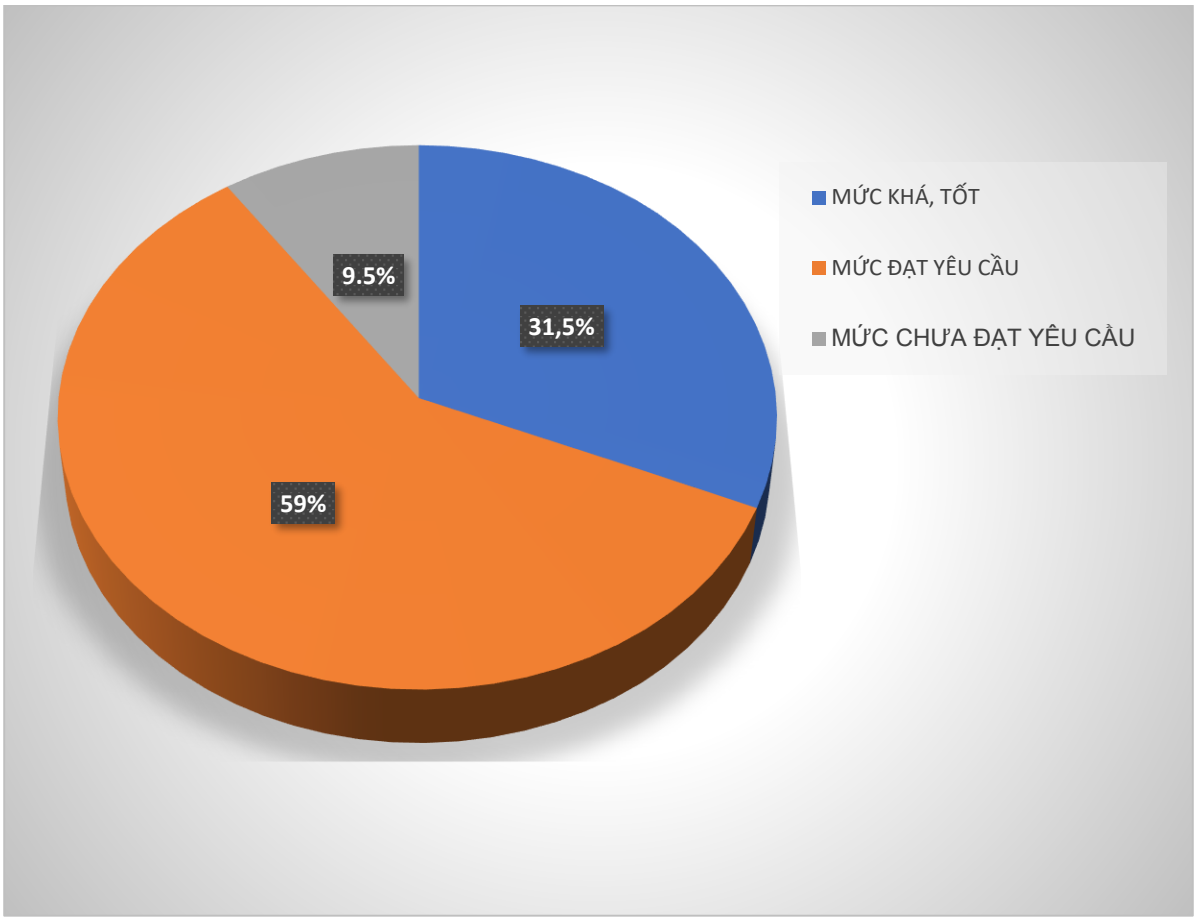

Hình 4. Biểu đồ đánh giá chất lượng giảng dạy và học tập toàn trường năm học 2019-2020

Kết quả khảo sát thông qua lấy ý kiến HSSV về đánh giá chất lượng đào tạo năm học 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020:

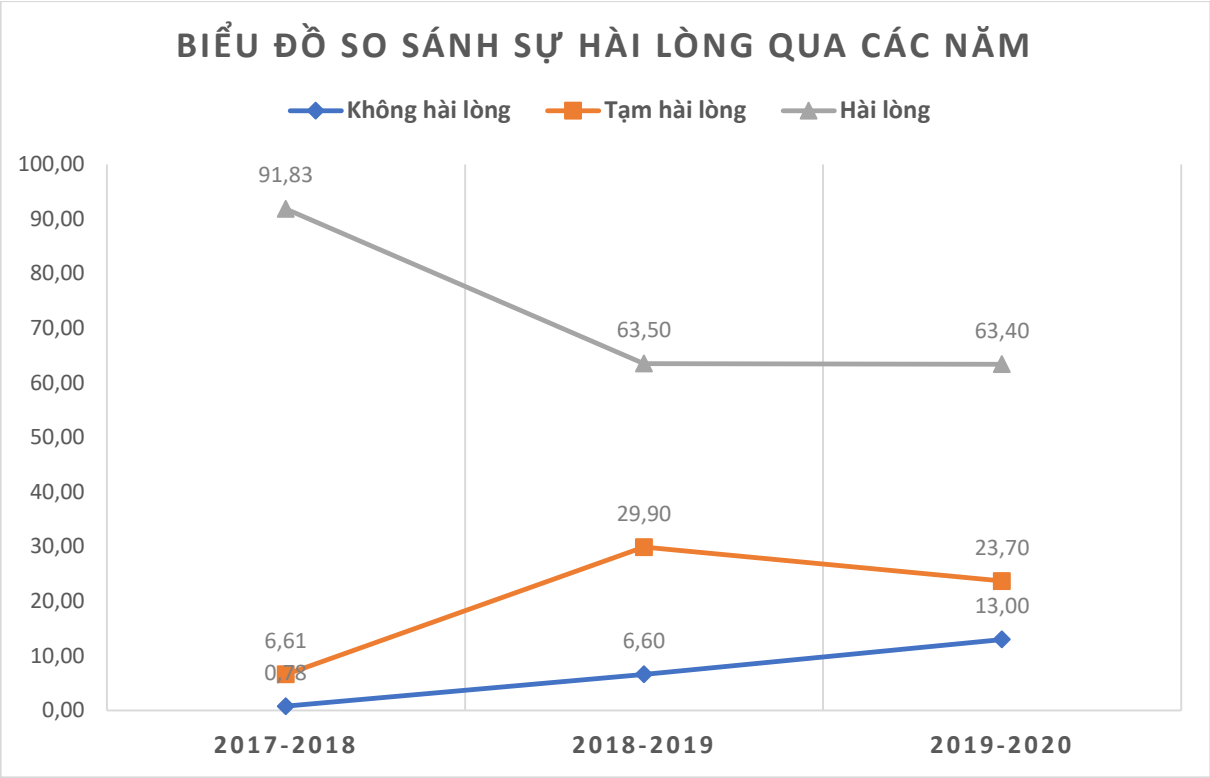

Hình 5. Biểu đồ so sánh đánh giá sự hài lòng của người học về chất lượng giảng dạy của trường qua các năm

Nhìn vào biểu đồ Hình 5 ta thấy rõ, mức không hài lòng tăng rõ rệt qua các năm từ 0,78% (năm học 2017 – 2018) tăng lên 13% ở thời điểm năm học (2019 – 2020), trong khi mức hài lòng và tạm hài lòng lại có xu hướng giảm xuống. Trong một cơ sở giáo dục nghề nghiệp, ưu tiên luôn luôn được đặt lên đầu đó là chất lượng giảng dạy, giảng dạy như thế nào để thu hút, lôi cuốn người học. Do đó, với thực trạng này thì chúng ta cần hiểu rõ các nguyên nhân. Từ đó, để có các biện pháp khắc phục kịp thời để nâng cao hơn nữa chất lượng dạy và học, hướng đến đào tạo các chương trình chất lượng cao.

3. NGUYÊN NHÂN

Những bất cập trong công tác giảng dạy một số các môn học tích hợp của nhà trường trong thời gian qua đều có những nguyên nhân khách quan và chủ quan của nó. Trong đó có những nguyên nhân chính sau đây:

- Phương pháp dạy học của một số ít giảng viên còn chưa linh hoạt, một số giảng viên chưa tạo được động lực học tập, khơi dậy sự say mê, nhiệt tình cho sinh viên. Một số ít giảng viên còn thiếu tâm huyết nghề nên dẫn đến tình trạng giảng dạy thiếu nhiệt tình, thiếu gương mẫu.

- Giảng viên cần thường xuyên bồi dưỡng kiến thức chuyên môn, đặc biệt là các môn học nghiệp vụ chuyên môn nghề.

- Đối với giảng dạy thực hành nghiệp vụ, giảng viên cần cho HSSV thực hành nhiều hơn để nâng cao kỹ năng thực hành nghiệp vụ của học sinh, sinh viên.

- Việc tự học tập nâng cao chuyên môn nghiệp vụ chưa được giảng viên trẻ chú trọng, ít dự giờ, học hỏi đồng nghiệp đặc biệt là ở những giảng viên lớn tuổi giàu kinh nghiệm trong giảng dạy.

- Giảng viên chưa chú trọng quan tâm giáo dục tư cách, đạo đức và kỹ năng sống cho

sinh viên. Giảng viên chỉ chú trọng cung cấp kiến thức trên sách vở.

- Bên cạnh đó, nhiều giảng viên phải dạy nhiều môn học, nhiều tiết dạy, một số giảng viên dạy vượt giờ nhiều, ... điều đó đồng nghĩa với chất lượng dạy học của giảng viên chưa cao.

4. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

Nhìn chung, đa số các giảng viên đã đáp ứng về trình độ chuyên môn về kỹ năng nghề. Tuy nhiên, vẫn còn một số giáo viên chưa đáp ứng tiêu chuẩn kỹ năng nghề theo quy định của Tổng cục giáo dục nghề nghiệp. Trình độ ngoại ngữ và tin học cần tiếp tục học tập và duy trì một cách thường xuyên.

Đề nâng cao hơn nữa chất lượng đội ngũ giảng viên, theo chúng tôi cần chú trọng một số các giải pháp sau:

Thứ nhất, nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên, đào tạo nâng cao chuyên môn nghề. Nhà trường, các khoa, bộ môn và bản thân giảng viên phải thường xuyên có kế hoạch bồi dưỡng nghiệp vụ thông qua việc dự giờ có đánh giá. Bên cạnh việc bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho giảng viên cần chú trọng công tác định hướng cho giảng viên ý thức và trách nhiệm nghề nghiệp. Giảng viên giỏi về kiến thức thì chưa đủ, bởi vì sinh viên giờ đây có đầy đủ các nguồn thông tin, nhiều sự lựa chọn, nhiều phương tiện để tiếp cận kiến thức. Giảng viên phải nâng cao chất lượng bài giảng, khơi dậy niềm say mê học tập và sáng tạo của sinh viên. Nhà trường cần khen thưởng, động viên khuyến khích giảng viên trong giảng dạy đồng thời cũng phê bình khiển trách đối với những giảng viên chưa hoàn thành nhiệm vụ.

Thứ hai, nhà trường cần rà soát và đổi mới cho phù hợp với quy định và nhu cầu của thị trường lao động khi đã xây dựng và ban hành chương trình đào tạo theo phương án đào tạo tín chỉ. Đổi mới phương pháp dạy học là một yếu tố quan trọng trong việc nâng cao chất lượng dạy học nhằm từng bước tạo nên vị thế của nhà trường đối với xã hội

Thứ ba, tăng cường hoạt động và vai trò quản lý của các khoa, các tổ bộ môn. Các tổ bộ môn có vai trò quan trọng trong việc xây dựng và nâng cao năng lực đội ngũ giảng viên cũng như nâng cao chất lượng dạy học nghề.

Thứ tư, thực hiện công tác dự giờ định kỳ, dự giờ đột xuất đối với các giảng viên. Tổ chức Hội thi dạy giỏi cấp trường, tham gia hội thi dạy giỏi cấp tỉnh. Nhà trường cần động viên về tinh thần cũng như vật chất cho những giảng viên giảng dạy đạt chất lượng cao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1] Báo cáo kết quả phiếu điều tra chất lượng giảng dạy năm học 2017-2018 của phòng Khảo thí và đảm bảo chất lượng giáo dục.

[2] Báo cáo kết quả phiếu điều tra chất lượng giảng dạy năm học 2018-2019 của phòng Khảo thí và đảm bảo chất lượng giáo dục.

[3] Báo cáo kết quả phiếu điều tra chất lượng giảng dạy năm học 2019-2020 của phòng Khảo thí và đảm bảo chất lượng giáo dục.